

POKYN NA URČENIE PODMIENOK POUŽÍVANIA BEZPEČNOSTNÉHO A ZDRAVOTNÉHO OZNAČENIA PRI PRÁCI V PRIESTOROCH SPOLOČNOSTI

ÚVODNÉ USTANOVENIA, ÚČEL

Jedným zo spôsobov prevencie, ak sa nebezpečenstvo nedá odstrániť alebo dostatočne znížiť prostriedkami kolektívnej ochrany alebo opatreniami, metódami alebo postupmi používanými pri organizácii práce je bezpečnostné a zdravotné označenie pracoviska. Povinnosťou zamestnávateľa je zreteľne označovať pracoviská a zariadenia, ktoré môžu ohroziť alebo poškodiť zdravie zamestnanca a používať označenia, symboly a signály na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, pritom je potrebné zohľadniť výsledky posudzovania rizika.

Cieľom bezpečnostného označenia je v čo najväčšej miere informovať zamestnanca o možnom riziku a spôsobe ochrany ako predchádzať vzniku nežiadúcej udalosti. Je istým spôsobom prevencie, ktorý prispieva k rozvoju pracovného prostredia.

Vedenie Spojenej školy Juraja Henischa v Bardejove v súlade so zákonom NR SR č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov a Nariadenia vlády SR č. 387/2006 Z.z. o požiadavkách na zaistenie bezpečnostného a zdravotného označenia pri práci vydáva tento pokyn, ktorí určí podmienky používania bezpečnostného a zdravotného označenia pri práci v priestoroch Spojenej školy Juraja Henischa v Bardejove.

ROZSAH PLATNOSTI

Postupy a zásady stanovené v tomto pokyne sú záväzné pre všetkých zamestnancov Spojenej školy a primerane aj pre zamestnancov dodávateľských organizácií, ktoré sú so spojenou školou v obchodnom styku.

DEFINÍCIA POJMOV A SKRATIEK

Definície

Zamestnanci – všetci zamestnanci, ktorí sú v zmluvnom pracovnom pomere so Spojenou školou Juraja Henischa v Bardejove

Vedúci zamestnanci – zamestnanci, ktorí riadia niektorý z úsekov alebo oddelení v Spojenej škole Juraja Henischa v Bardejove

Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci – je stav pracovných podmienok, ktoré vylučujú alebo minimalizujú pôsobenie nebezpečných a škodlivých činiteľov pracovného procesu a pracovného prostredia na zdravie zamestnancov.

Bezpečnostné a zdravotné označenie pri práci – je označenie, ktoré sa vzťahuje na konkrétny predmet, činnosť alebo situáciu a poskytuje pokyny alebo informácie potrebné na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci podľa potreby prostredníctvom značky, farby, svetelného značenia alebo akustického signálu, slovnej komunikácie alebo ručných signálov.

Práca – súhrn činností, ktoré zamestnanec alebo skupina zamestnancov vykonáva pri plnení pracovných úloh na konkrétnom pracovisku, vymedzených pracovnými postupmi a technológiou.

Pracovisko – fyzický priestor, kde pracovníci zotrávajú, alebo v ktorom sa pohybujú počas pracovného procesu a ktorý je pod kontrolou zamestnávateľa

Pracovné podmienky – súbor fyzikálnych, chemických, biologických a organizačných faktorov pracovného prostredia a faktorov vyplývajúcich z výkonu práce.

Právne a ostatné predpisy na zaistenie BOZP – sú predpisy na ochranu života a predpisy na ochranu zdravia, hygienické predpisy a protiepidemické predpisy, technické predpisy, technické normy, dopravné predpisy, predpisy o požiarnej ochrane, predpisy o manipulácii s horľavinami, výbušninami, zbraňami, rádioaktívnymi látkami, jedmi a inými látkami škodlivými zdraviu, ak upravujú otázky týkajúce sa ochrany života a zdravia.

Predpisy na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci sú aj pravidlá o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci vydané zamestnávateľmi po dohode s príslušným orgánom inšpekcie práce, s príslušným orgánom na ochranu zdravia a so zástupcami zamestnancov.

Akustický signál – je predpísaný zvukový signál vysielaný a prenášaný zariadením na tento účel, bez použitia ľudského alebo syntetického hlasu.

Ručný signál – je predpísaný pohyb alebo poloha ramien alebo rúk na usmernenie zamestnancov a iných osôb, ak vykonávajú činnosť, ktorá môže ohroziť bezpečnosť alebo zdravie.

Slovná komunikácia – je hovorená správa oznámená ľudským alebo syntetickým hlasom obsahujúca vopred určené slová.

Symbol alebo piktogram – je zobrazenie, ktoré sa používa na značke alebo na osvetlenom povrchu a ktoré znázorňuje situáciu alebo prikazuje osobitné správanie.

Značka – je označenie, ktoré poskytuje konkrétnu informáciu kombináciou geometrického tvaru, farby a symbolu alebo piktogramu a ktoré je viditeľné pri dostatočnej intenzite osvetlenia.

Skratky

BOZP	- bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci
NR SR	- Národná rada Slovenskej republiky
Z.z.	- zberka zákonov

ZODPOVEDNOSTI A PRÁVOMOCI

Postupy a zásady stanovené v tomto pokyne sú záväzné pre všetkých zamestnancov Spojenej školy Juraja Henischa v Bardejove a primerane aj pre zamestnancov dodávateľských organizácií, ktoré sú so Spojenou školou v obchodnom styku.

Za spracovanie a aktualizáciu tohto pokynu, ako aj jej realizáciu v praxi je zodpovedný technik BOZP.

Všetci zamestnanci Spojenej školy Juraja Henischa v Bardejove a zamestnanci dodávateľských organizácií, ktoré sú so SŠ v obchodnom styku sú povinní preukázateľne oboznámiť sa s týmto pokynom a dodržiavať jeho ustanovenia. Tento pokyn je záväzný pre každého zamestnanca dňom, kedy bol s ním oboznámený.

Technik BOZP/Autorizovaný technik BOZP s týmto pokynom oboznamuje vedúcich zamestnancov a ostatných zamestnancov podľa harmonogramu periodických školení.

Vedúci zamestnanci sú povinní umiestniť tento pokyn na takom mieste, aby bol zamestnancom verejne prístupný.

OSOBITNÉ USTANOVENIA

Povinnosti zamestnávateľa

Zamestnávateľ je povinný :

- zaistiť bezpečnostné a zdravotné označenie pri práci na pracovisku a v jeho priestoroch v súlade s platnými legislatívnymi predpismi ak sa nebezpečenstvo nedá odstrániť alebo dostatočne znížiť prostriedkami kolektívnej ochrany a opatreniami, metódami alebo postupmi používanými pri organizácii práce,
- pri navrhovaní bezpečnostného a zdravotného označenia (typ, počet a umiestnenie) zohľadniť výsledky posudzovania rizík t.z. mieru ohrozenia alebo nebezpečenstva ako aj veľkosť priestoru, ktorý sa má pokryť,
- pri výbere materiálu bezpečnostného a zdravotného označenia zohľadniť typ a vplyvy prostredia v ktorom sa bude dané označenie používať,
- presvedčiť sa o prítomnosti bezpečnostného a zdravotného označenia v priestoroch spoločnosti.

Povinnosti vedúcich zamestnancov

Vedúci zamestnanci v spolupráci s úsekom pre bezpečnosť a hygienu práce sú povinní :

- oboznámiť s týmto pokynom svojich podriadených zamestnancov, uplatňovať a vyžadovať jeho dodržiavanie,
- kontrolovať dodržiavanie ustanovení tohto pokynu,
- oboznámiť (*riaditeľa, vedúcich úsekov, vedúcich zamestnancov dodávateľských organizácií*) o porušovaní ustanovení uvedených v tomto pokyne,
- zabezpečiť realizáciu bezpečnostného a zdravotného označenia na jednotlivých pracoviskách spoločnosti podľa Prílohy č. 1 tohto dokumentu,
- zaistiť pravidelnú kontrolu stavu bezpečnostného a zdravotného označenia a v prípade zistenia akýchkoľvek nedostatkov aj jeho obnovu,
- zabezpečiť kontrolu svetelného označenia a akustických signálov pred ich uvedením do prevádzky ako aj pravidelne v primeraných intervaloch, aby bola zabezpečená ich správna funkcia a vnímanie,
- dbať na to, aby boli všetky bezpečnostné a zdravotné označenia dobre viditeľné a udržiavané v čitateľnom stave, pravidelne kontrolované a v prípade potreby opravené alebo vymenené tak, aby sa zabezpečil ich účel a funkčné vlastnosti,
- v prípade akýchkoľvek zmien (napr. zmena technológie a pod.) aktualizovať rozmiestnenie navrhovaného bezpečnostného označenia.

Vedúci zamestnanci dodávateľských organizácií, ktoré sú so spoločnosťou v obchodnom styku, sú povinní preukázateľne oboznámiť s týmto pokynom svojich podriadených zamestnancov, uplatňovať a vyžadovať jeho dodržiavanie.

Povinnosti zamestnanca

Zamestnanci sú povinní :

- riadiť sa bezpodmienečne bezpečnostným a zdravotným označením,
- svojvoľne bezpečnostné značky a zariadenia pre vysielanie svetelných alebo akustických signálov nepoškodzovať, neodstraňovať a pod.,
- v prípade pochybností pri prijímaní signálu o tom, že je možné signál bezpečne previesť, prerušiť úkon a vyžiadať si nový signál.

Všeobecné minimálne požiadavky na bezpečnostné a zdravotné označenie pri práci

Vnímanie označenia nesmie byť nepriaznivo ovplyvnené ich nesprávnou voľbou, nesprávnym umiestnením, zlým stavom resp. nedostatočnou údržbou, nesprávnou funkciou, nedostatočným počtom alebo naopak prítomnosťou ďalšieho označenia rovnakého typu, ktorý nepriaznivo vplyva na viditeľnosť alebo zrozumiteľnosť označenia.

Z tohto dôvodu je potrebné :

- obmedziť umiestnenie väčšieho počtu označení vedľa seba,
- označenie sa musí odstrániť, ak zanikne dôvod na jeho používanie,
- svetelné označenie a akustický signál sa pred uvedením do prevádzky a pravidelne v primeraných intervaloch kontrolujú, aby bola zabezpečená ich správna funkcia a vnímanie,
- nepoužívať svetelné označenie vedľa iného podobného zdroja osvetlenia,
- nepoužívať súčasne dve a viac svetelných označení odlišného významu, ktoré môžu byť zamenené,
- čistiť, udržiavať, kontrolovať a opravovať a podľa potreby vymieňať značky a signalizačné zariadenia, tak, aby bol zabezpečený ich účel a funkčné vlastnosti,
- nepoužívať súčasne dva akustické signály,
- nepoužívať akustické signály pri vysokom okolitom hluku,
- uviesť svetelné a akustické značky po použití bezodkladne do pohotovostného stavu.

Minimálne požiadavky na značky

- Používané značky :
 - zákazové,
 - výstražné,
 - príkazové,
 - značky pre núdzový východ, únikové cesty a prvú pomoc,
 - značky na ochranu pred požiarmi.
- **Zákazová značka** je označenie, ktoré zakazuje správanie, ktoré by mohlo viesť k ohrozeniu alebo spôsobiť ohrozenie.
Hlavné znaky:
 - kruhový tvar,
 - čierny piktogram na bielom pozadí, červený okraj a červený šikmý pruh, pričom červená farba musí zaberat' najmenej 35 % plochy značky.
- **Výstražná značka** je označenie, ktoré upozorňuje na nebezpečenstvo alebo ohrozenie.
Hlavné znaky:
 - trojuholníkový tvar,
 - čierny piktogram na žltom pozadí s čiernym okrajom, pričom žltá farba musí zaberat' najmenej 50 % plochy značky.
- **Príkazová značka** je označenie, ktoré prikazuje osobitné správanie.
Hlavné znaky:
 - kruhový tvar,
 - biely piktogram na modrom pozadí, pričom modrá farba musí zaberat' najmenej 50 % plochy značky.
- **Značka pre núdzový východ, únikovú cestu alebo prvú pomoc** je označenie, ktoré informuje o núdzovom výchoде, únikovej ceste, mieste prvej pomoci alebo záchrannom vybavení.
Hlavné znaky:
 - obdĺžnikový alebo štvorcový tvar,
 - biely piktogram na zelenom pozadí, pričom zelená farba musí zaberat' najmenej 50 % plochy značky.

- **Značka na ochranu pred požiarmi** je označenie, ktoré informuje o umiestnení zariadenia na ochranu pred požiarmi.

Hlavné znaky:

- obdĺžnikový alebo štvorcový tvar,
 - biely piktogram na červenom pozadí, pričom červená farba musí zaberat' najmenej 50 % plochy značky.
- značky umiestňovať v primeranej výške a v polohe vhodnej z hľadiska zorného uhla, so zreteľom na prekážky, a to pri vstupe na miesto všeobecného ohrozenia alebo v bezprostrednej blízkosti konkrétneho ohrozenia alebo predmetu,
 - značky umiestniť na dobre osvetlenom, ľahko prístupnom a viditeľnom mieste,
 - ak denné osvetlenie nie je dostatočné, použijú sa fosforeskujúce farby, reflexné materiály alebo umelé osvetlenie,
 - piktogramy musia byť jednoduché a musia obsahovať iba nevyhnutné podrobnosti.

Minimálne požiadavky svetelné označenie

- svetelné označenie vyrobené z priehľadného alebo priesvitného materiálu musí byť osvetlené zvnútra, zozadu alebo tak, že vytvára dojem svietiaceho povrchu,
- vyžarované svetlo musí byť dostatočne kontrastné so zreteľom na okolité prostredie a v súlade s ustanovenými podmienkami použitia značky, aby nevznikal odlesk z dôvodu nadmerného množstva svetla alebo znížená viditeľnosť označenia z dôvodu nedostatku svetla,
- svetelná plocha, ktorá vydáva signál, môže byť jednofarebná alebo môže obsahovať piktogram na určenom pozadí,
- farba svetelnej plochy musí byť použitá v súlade s tabuľkou č. 1,
- ak má zariadenie schopnosť vysielat' prerušovaný alebo neprerušovaný signál, prerušovaný signál sa použije na označenie vyššej miery nebezpečenstva alebo naliehavejšej potreby požadovaného alebo určeného zásahu alebo činnosti, ako označuje neprerušovaný signál.
- trvanie a frekvencia prerušovaného signálu musia byť také, aby zabezpečili správne pochopenie významu signálu a vylúčili zámenu s iným svetelným označením alebo vylúčili zámenu s neprerušovaným signálom,
- ak sa namiesto akustického signálu alebo spolu s akustickým signálom používa prerušovaný svetelný signál, použijú sa rovnaké kódy,
- zariadenie na vysielanie prerušovaného svetelného signálu pre prípad vážneho ohrozenia musí byť pod odborným dohľadom a musí byť vybavené pomocným svietidlom.

Minimálne požiadavky akustické signály

- akustické signály musia byť ľahko rozpoznateľné, najmä z hľadiska dĺžky impulzu a intervalov medzi impulzmi alebo skupinami impulzov, a musia byť zreteľne odlišené od iného akustického signálu a hluku okolitého prostredia,
- signál na evakuáciu musí byť neprerušovaný.

Minimálne požiadavky na slovnú komunikáciu

- slovná komunikácia je
 - priama, prostredníctvom ľudského hlasu,
 - nepriama, prostredníctvom ľudského alebo syntetického hlasu, ktorý je vysielaný vhodnými prostriedkami.
- slovná komunikácia medzi hovorcom alebo vysielateľom a jedným poslucháčom alebo viacerými poslucháčmi sa má uskutočniť formou krátkych textov, viet, skupín slov alebo jednotlivých slov,
- hovorené správy majú byť krátke, jednoduché a zrozumiteľné,

- komunikujúce osoby, ktoré dobre ovládajú používaný jazyk, sú schopné správne vyslovovať a správne porozumieť hovorenej správe a sú schopné na základe tejto správy správať sa vhodným spôsobom so zreteľom na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci,
- ak sa slovná komunikácia použije namiesto ručných signálov alebo spolu s ručnými signálmi, použijú sa slová podľa Prílohy č. 2 tohto pokynu.

Minimálne požiadavky na ručné signály

- ručný signál musí byť presný, jednoduchý, ľahko vykonateľný, zrozumiteľný a zreteľne odlíšený od ostatných signálov,
- ak sa používajú súčasne obidve ramená alebo ruky, musia sa pohybovať symetricky a ukazovať iba jeden signál,
- osoba, ktorá dáva signály t.j. „signalista“, používa pohyby ramien alebo rúk na pokyny určujúce činnosť osoby, ktorá prijíma tieto signály t.j. „obsluha“,
- signalista musí stáť čelom k príjemcovi signálu,
- signalista nesmie vykonávať iné činnosti okrem riadenia činnosti a zaisťovania bezpečnosti a ochrany zdravia zamestnancov v jeho blízkosti,
- signalista musí byť schopný sledovať zrakom všetky činnosti tak, aby nebola ohrozená jeho bezpečnosť a zdravie,
- ak vyššie uvedené podmienky nemožno splniť, zamestnávateľ musí podľa potreby zabezpečiť ešte jedného signalistu alebo viacerých signalistov,
- obsluha musí ľahko rozpoznať signalistu,
- signalista musí mať na sebe jeden charakteristický prvok alebo viac charakteristických prvkov, napríklad plášť, vestu, prilbu, rukávniky, pásku na rukáve alebo signalizačné terče; charakteristické prvky musia mať výraznú farbu, podľa možnosti rovnakú, a môže ich používať len signalista,
- ak nie je obsluha schopná bezpečne vykonať príkazy, ktoré prijala, musí prerušiť prebiehajúcu činnosť, aby si vyžiadala nové pokyny,
- na ručnú signalizáciu sa používajú tieto signály uvedené v Prílohe č. 2 tohto pokynu.

Používanie bezpečnostnej farby

Tabuľka č. 1 : Význam jednotlivých bezpečnostných farieb

FARBA	VÝZNAM AKO ÚČEL	POKYNY A INFORMÁCIE
ČERVENÁ	zákazová značka	nebezpečné správanie
	signalizácia nebezpečenstva	stáť, zastaviť, zariadenie na núdzové vypnutie, evakuácia
	zariadenie na ochranu pred požiarmi	označenie, umiestnenie
ŽLTÁ ALEBO ŽLTŮ - ORANŽOVÁ	výstražná značka	upozornenie, výstraha, kontrola
MODRÁ	príkazová značka	osobitné správanie alebo činnosť, povinnosť nosiť osobné ochranné pracovné prostriedky
ZELENÁ	značky pre núdzový východ, únikové cesty, prvú pomoc	dvere, východy, komunikácie, zariadenie, vybavenie
	bez nebezpečenstva	návrat do normálneho stavu

SÚVISIACE DOKUMENTY A ZÁZNAMY

Jedná sa o dokumenty a záznamy, ktoré vznikajú pri zabezpečovaní činností popísaných v tomto pokyne.

Dokumenty

Dokumenty, na ktoré sú odkazy v tomto pokyne a ďalej o dokumenty majúce priamu súvislosť (resp. súčinnosť) so zabezpečovaním činností v tomto pokyne popísaných :

- Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 124/2006 Z.z o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
- Nariadenie vlády SR č. č. 387/2006 Z.z. o požiadavkách na zaistenie bezpečnostného a zdravotného označenia pri práci,
- STN 01 8012 – 1 Bezpečnostné farby a značky. Časť 1 : Bezpečnostné značky a značky na ochranu zdravia,
- STN 01 8012 – 2 Bezpečnostné farby a značky. Časť 2 : Definície a požiadavky na vyhotovenie,

Záznamy

V nadväznosti na tento pokyn sú vytvorené a používané nasledujúce záznamy :

- Záznam o oboznámení – pri školení pracovníkov (ved. pracovníkov)

ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

Postupy a zásady stanovené v tomto pokyne sú záväzné pre všetkých zamestnancov Spojenej školy Juraja Henischa v Bardejove a primerane aj pre zamestnancov dodávateľských organizácií, ktoré sú so Spojenou školou v obchodnom styku.

Platnosť tohto pokynu:

Dátum účinnosti pokynu: 11. január 2007

Všetky zmeny v tomto pokyne je oprávnený vykonávať technik BOZP/autorizovaný technik BOZP.

Za ošetrovanie existujúcich výtlačkov dokumentu – udržiavanie v čitateľnej podobe, uloženie na dostupnom mieste, ochrana proti strate, zničeniu alebo zneužitiu – zodpovedajú vedúci úsekov.

ZOZNAM PRÍLOH

Príloha č. 1 : Bezpečnostné a zdravotné označenie pri práci používané na jednotlivých pracoviskách Spojenej školy Juraja Henischa v Bardejove.

Príloha č. 2 : Slovná komunikácia a ručné signály používané v Spojenej škole Juraja Henischa v Bardejove.

PRÍLOHA Č. 1

Bezpečnostné a zdravotné označenie pri práci používané na jednotlivých pracoviskách Spojenej školy Juraja Henischa v Bardejove

(vyplniť podľa navrhnutého a umiestneného bezpečnostného a zdravotného označenia pri práci na jednotlivých pracoviskách spoločnosti)

SPOJENÁ ŠKOLA JURAJA HENISCHA V BARDEJOVE

ZÁKAZOVÉ ZNAČKY		
Význam značky, príp. text potrebný umiestniť spolu so značkou	Značka (symbol, piktogram)	Umiestnenie v prevádzke
NEPOVOLANÝM VSTUP ZAKÁZANÝ !		
ZÁKAZ FAJČÍŤ A POUŽÍVAŤ OTVORENÝ PLAMEŇ !		
ZÁKAZ FAJČENIA !		
... (VŠOBEČNÝ ZÁKAZ) NAPR. : ZÁKAZ PODCHÁDZAŤ STROJ ZA CHODU !		
ZÁKAZ VSTUPU PRE CHODCOV !		
ZÁKAZ HASENIA VODOU !		
ZÁKAZ DOTÝKAŤ SA !		
PRIEMYSELNÝM VOZIDLÁM VJAZD ZAKÁZANÝ !		

ZÁKAZOVÉ ZNAČKY

Význam značky, príp. text potrebný umiestniť spolu so značkou	Značka (symbol, piktogram)	Umiestnenie v prevádzke
ZÁKAZ PITIA !		

VÝSTRAŽNÉ ZNAČKY

Význam značky, príp. text potrebný umiestniť spolu so značkou	Značka (symbol, piktogram)	Umiestnenie v prevádzke
NEBEZPEČENSTVO POŽIARU !		
NEBEZPEČENSTVO VÝBUCHU !		
NEBEZPEČENSTVO POLEPTANIA !		
NEBEZPEČENSTVO OD JEDOVATEJ LÁTKY !		
POZOR, NEBEZPEČENSTVO ZAKOPNUTIA !		
NEBEZPEČENSTVO POHYBUJÚCICH SA PRIEMYSELNÝCH VOZIDIEL !		
POZOR, NEBEZPEČENSTVO PÁDU Z VÝŠKY !		
POZOR, ELEKTRICKÉ ZARIADENIE !		
RADIČNÉ NEBEZPEČENSTVO !		
NEBEZPEČENSTVO PÁDU ALEBO POHYBU ZAVESENÉHO BREMENA !		
POZOR, NEBEZPEČNE HORÚCI POVRCH !		
POZOR, NEBEZPEČENSTVO VTIAHNUTIA !		

VÝSTRAŽNÉ ZNAČKY

Význam značky, príp. text potrebný umiestniť spolu so značkou	Značka (symbol, piktogram)	Umiestnenie v prevádzke
... INÉ NEBEZPEČENSTVO NAPR. NEBEZPEČENSTVO OD TLAKOVÝCH NÁDOB !		

PRÍKAZOVÉ ZNAČKY

Význam značky, príp. text potrebný umiestniť spolu so značkou	Značka (symbol, piktogram)	Umiestnenie v prevádzke
POUŽÍVAJ PROSTRIEDKY NA OCHRANU ZRAKU !		
PRACUJ V OCHRANNEJ PRILBE !		
POUŽÍVAJ CHRÁNIČE SLUCHU !		
PRACUJ V OCHRANNÝCH RUKAVICIACH !		
POUŽÍVAJ PROSTRIEDKY NA OCHRANU DÝCHACÍCH CIEST !		
POUŽÍVAJ OCHRANNÚ OBUV !		
POUŽÍVAJ OCHRANNÝ ODEV !		
POUŽÍVAJ OCHRANNÝ ŠTÍT NA TVÁR !		
POUŽÍVAJ CESTY VYHRADENÉ PRE CHODCOV !		
... (VŠEOBECNÝ PRÍKAZ) <i>použiť s doplnkovou značkou</i>		

ZNAČKY INFORMATÍVNE

Značky pre označenie únikových ciest, núdzových východov, miest prvej pomoci a zariadení na privolanie prvej pomoci

Význam značky, príp. text potrebný umiestniť spolu so značkou	Značka (symbol, piktogram)	Umiestnenie v prevádzke
NÚDZOVÝ VÝCHOD ALEBO ÚNIKOVÁ CESTA		
		
		
		
Určenie smeru (doplnková informačná značka)		
Miesto prvej pomoci		
Nosidlá		
Telefón na núdzové volanie		
Bezpečnostná sprcha		
Prostriedky na vymývanie očí		

Značky na ochranu pred požiarimi		
Požiarne hadica		<ul style="list-style-type: none"> ▪ ... doplniť podľa umiestnenia danej značky na ochranu pred požiarimi ...
Rebrík		
Hasiaci prístroj		
Telefón na núdzové volanie v prípade požiaru		
Určenie smeru (doplnková informačná značka)		

FAREBNÉ OZNAČENIE PREKÁŽOK A NEBEZPEČNÝCH MIEST		
Význam značky, príp. text potrebný umiestniť spolu so značkou	Značka (symbol, piktogram)	Umiestnenie v prevádzke
VÝSTRAŽNÉ ŽLTO-ČIERNE OZNAČENIE		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Všetky schodišťa vo výrobnjej hale - prvý a posledný schod ▪ ...
VÝSTRAŽNÉ BIELO ČERVENÉ OZNAČENIE		<ul style="list-style-type: none"> ▪ doplniť podľa umiestnenia farebného označenia prekážok a nebezpečných miest . . .

Pozn. : Doplniť ďalšie typy značiek a ich umiestnenie podľa požiadaviek bezpečnostného a zdravotného označenia pri práci na jednotlivých pracoviskách spoločnosti.

PRÍLOHA Č. 2

Slovná komunikácia a ručné signály používané v Spojenej škole Juraja Henischa v Bardejove.

Slovná komunikácia

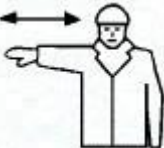
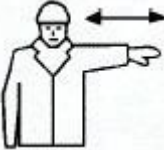

Ak sa použije slovná komunikácia namiesto ručných signálov alebo spolu s ručnými signálmi použijú sa tieto nasledujúce slová :

štart	naznačiť začiatok príkazu,
stop	prerušiť alebo ukončiť pohyb,
koniec	zastaviť činnosť,
zdvihni	zdvihnúť bremeno vyššie,
spusti	spustiť bremeno nižšie,
vpred	na koordináciu so zodpovedajúcimi ručnými signálmi,
vzad	
vpravo	
vľavo	
pozor	na núdzové zastavenie,
rýchlo	zrýchliť pohyb z dôvodu bezpečnosti.

Ručné signály

Na ručnú signalizáciu sa používajú tieto signály :

VÝZNAM	OPIS	ILUSTRÁCIA
A. Všeobecné signály		
ŠTART Výstraha Začiatok príkazu	obe ramená sú vystreté vodorovne, dlane sú obrátené dopredu	
STOP Prerušenie Koniec pohybu	pravé rameno smeruje hore, dlaň je obrátená dopredu	
KONIEC Koniec činnosti	obe ruky sú tesne nad sebou vo výške hrudníka	
B. Vertikálne pohyby		
ZDVIHNUTIE	pravé rameno smeruje hore dlaň je obrátená dopredu a pomaly opisuje kruh	
SPUSTENIE	pravé rameno smeruje dole, dlaň je obrátená dovnútra a pomaly opisuje kruh	
VERTIKÁLNA VZDIALENOSŤ	ruky naznačujú príslušnú vzdialenosť	
C. Horizontálne pohyby		
POHYB VPRED	obe ramená sú ohnuté, dlane sú obrátené hore a predlaktie sa pomaly pohybuje smerom k telu	
POHYB VZAD	obe ramená sú ohnuté, dlane sú obrátené dolu a predlaktia sa pomaly pohybujú smerom od tela	

VPRAVO od signalistu	pravé rameno je vystreté vodorovne, dlaň je obrátená dolu a pomaly robí malé pohyby vpravo	
VĽAVO od signalistu	ľavé rameno je vystreté vodorovne, dlaň je obrátená dolu a pomaly robí malé pohyby vľavo	
HORIZONTALNA VZDIALENOSŤ	ruky naznačujú príslušnú vzdialenosť	
D. Nebezpečenstvo		
NEBEZPEČENSTVO Núdzové zastavenie	obe ramená smerujú hore, dlane sú obrátené dopredu	
RÝCHLO	všetky pohyby rýchlejšie	
POMALY	všetky pohyby pomalšie	